N°. 193. 1853.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI

De prijs der advertentiën is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing buiten de zegelgelden en briefporten.

WOENSDAG 17 AUGUSTUS.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NEDERLANDEN.

Bij besluit van den 15den Augustus 1853, n°. 57, heeft Zijne Majesteit goedgevonden te benoemen tot burgemeester van Ooster- en Sir-Jansland *A. van der Have.*

Bij Zijner Majesteits besluit van den 15den Augustus 1853, n°. 61, is benoemd tot substituut-officier bij de arrondissements-regtbank te Leeuwarden, mr. *J. H. Albarda*, advocaat aldaar.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

DUITSCHLAND.

Het Berlijnsche ministeriele blad de *Zeit* berigt dat op herhaald verzoek van de scheepsreeders der Pruissische Oostzee-havens, door het Pruissische gouvernement besloten is, den invoer van ijzeren of andere metalen voorwerpen, die voor het bouwen, uitrusten of herstellen van schepen benoodigd zijn, met den 1sten Januarij aanstaande van invoerregt geheel vrij te stellen; zullende daarentegen van dien tijd af, niet langer premien voor het bouwen van zeeschepen worden gegeven.

— Den 13den dezer zijn te Hannover van gouvernementswege de verdragen afgekondigd » die ter bevordering der algemeene vrijheid van » handel en verkeer tusschen Hannover en andere Duitsche Staten gesloten » zijn." Onder de aldus omschreven verdragen is vooral het verdrag van 4 April 1853 tot instandhouding en uitbreiding van het Duitsche Tolverbond. Daarbij is tevens afgekondigd dat deze verdragen de bij de grondwet vereischte goedkeuring der Stenden ontvangen hebben, en met den 1sten Januarij aanstaande in het koningrijk Hannover zullen worden in werking gebragt.

— Uit de velerlei berigten en geruchten omtrent de beraadslagingen der sedert 1 Julij te Berlijn vereenigde conferentie van afgevaardigden der Tolverbonds-Staten, blijkt althans zoo veel dat tot nog toe van de voorstellen der verschillende regeringen, strekkende tot wijziging der bestaande Tolverbonds-verordeningen, geen van eenig belang aangenomen is. Over de oprigting van tolvrije entrepôts is nog geen besluit genomen: de Noord-Duitsche leden wilden deze alleen in de Noordzee-havens, Embden, Hamburg, Danzig, Stettin enz. opgerigt hebben; van de andere zijde werd beweerd dat in binnensteden als Keulen, bij het drukke spoorwegvervoer en de levendige riviervaart, tolvrije entrepôts even noodig zijn als in zeehavens.

— In Oostenrijk werd in September 1849 eene voorloopige wet betreffende het hooger onderwijs uitgevaardigd, en vooreerst voor vier jaren tijds vastgesteld, welke aan de Oostenrijksche hoogescholen ruime vrijheid gaf zoo in het geven als in het ontvaugen van onderwijs. Tegen den tijd dat deze wet ophouden moest te werken, was door verscheiden akademische faculteiten bij het gouvernement op het behoud dier vrijheid aangedrongen.

Den 12den dezer is te Weenen een keizerlijk besluit bekend gemaakt, krachtens hetwelk die wet voor het akademische jaar 1853/54 in stand blijft.

FRANKRIJK.

De Fransche *Moniteur* van Zondag jl. behelst het verslag der staatscommissie, die belast was met het onderzoek van al hetgeen de uitvoering van het testament van Keizer Napoleon I betrof. Deze beschikte in zijn op St. Helena gemaakt testament, legaten ten bedrage van 210,810,000 fr. zoo aan particulieren die hij voor hem of den lande bewezen diensten beloonen wilde, als aan steden, gewesten en legerafdeelingen die bij zijne wapenfeiten het meest medegewerkt of geleden hadden. Deze legaten moesten genomen worden uit des Keizers particuliere domeinen in Frankrijk; doch hiervan is het grootste gedeelte, ter waarde van 117,195,120 fr. naar officiele schatting, door de restauratie-regering aan de schatkist toegeëigend, zoodat van de door Napoleon gemaakte legaten slechts een klein deel ten bedrage van nagenoeg 3½ millioen uitbetaald is.

De bovenbedoelde staatscommissie is van oordeel, dat de uiterste wilsbeschikking van Napoleon thans in den gansch veranderden staat van zaken, niet meer geheel kan worden ten uitvoer gelegd; zoo zijn vele der door hem bedachte personen gestorven zonder kinderen na te laten; de door den oorlog het zwaarst getroffen landstreken of steden, die hij wilde ondersteunen, zijn reeds van de geleden verliezen hersteld, ook met hulp van staatswege. Doch gedeeltelijk zou men, naar het gevoelen der commissie, thans nog kunnen en moeten voldoen aan de weldadige bedoelingen van Napoleon jegens particulieren, landstreken en steden; en de sommen welke hiertoe volgens het door haar ontworpen plan noodig zijn, zouden te zamen hoogstens acht millioen francs bedragen.

» Ons voorstel zou, zoo besluit het rapport der commissie, kunnen worden vervat in een wets-ontwerp, strekkende om acht millioen beschikbaar te stellen tot uitvoering van den uitersten wil van Keizer Napoleon I. De wijze waarop die som aangewend en onder de regthebbenden verdeeld wordt, zou in het officiele regeringsblad kunnen worden bekend gemaakt. Zoo zou het testament van Napoleon I door het land zelf, onder de regering van den tweeden stichter des keizerrijks, worden bekrachtigd door een nationaal blijk van vereering zijner nagedachtenis. Frankrijk is niet ongevoelig noch ondankbaar; het weet dat de opoffering die de Staat naar ons voorstel zou doen, reeds vooraf ruimschoots vergoed is geworden. Het had tweemaal in den loop eener eeuw aan de keizerlijke instellingen orde, kracht en grootheid te danken. Het zal de uitvoering van des Keizers uiterste wilsbeschikkingen beschouwen als het waardigste gedenkteeken hetwelk het voor hem kan oprigten."

Dat de strekking van dit rapport door den Keizer goedgekeurd is, wordt opgemaakt uit deszelfs openbaarmaking in de *Moniteur*, doch wordt niet uitdrukkelijk verklaard.

— Bij een keizerlijk decreet van den 13den dezer zijn al de straffen kwijtgescholden die wegens begane overtredingen van de verordeningen op de dienst der nationale garde door de raden van discipline of door de correctionele regtbanken zijn of nog zouden worden opgelegd.

Bij een ander besluit is ten behoeve der zeemagt, gelijk van de landmagt, de vervaardiging van fijner brood voorgeschreven.

Verder berigt de *Moniteur* dat aan den Keizer aldra nog meer besluiten tot kwijtschelding van straf zullen worden voorgedragen, ook ten behoeve van politieke misdadigers.

Eene algemeene amnestie, zoo als door sommigen bij het feest van den 15den Augustus verwacht werd, en welke ook de verbannen koningsgezinde krijgsoversten zou insluiten, schijnt niet in het plan des gouvernements te liggen.

— De in ons vorig nommer vermelde openbare redevoering van den bisschop van Troyes, lid van het hooge raadgevend staatscollegie voor het openbaar onderwijs, wordt in het *Journal des Débats* van gisteren in haar geheel medegedeeld. De prelaat zeide onder anderen het volgende:

» Al wat aan Frankrijk dierbaar is, acht ik heilig; al wat het in zijne wijsheid en in de bewustheid van zijn regt wil, dat wil ik ook. Het ware geloof vervreemdt niet van het vaderland maar vergroot de gehechtheid aan hetzelve: hoe sterker de liefde jegens God is, des te onverwinnelijker is de vaderlandsliefde.

» Ik weet niet of het waar is dat men in onze dagen werkelijk zou hebben beproefd, onder het masker der godsdienst eene partij te vormen, en dat die partij er op uit zou zijn de edelaardigste en innigste neigingen van Frankrijk te bestrijden. In allen gevalle weet ik hoeveel zulk eene partij waard is; en terwijl ik Gods woord aanbid en aan de Kerk geloof, behoud ik mij tevens de vrijheid voor om over de meeningen en de stelsels zelf te oordeelen.

» Het is geen godsdienst, den mensch de van God ontvangen uitstekendheid te ontnemen, aan 's menschen rede alle inzigt te ontzeggen, over de wijsbegeerte den banvloek uit te spreken, de classieke letterkunde en zelfs de meesterstukken van beroemde Katholijke godgeleerden en redenaars te versmaden, en andersdenkenden met het vuur des hemels of des noods met geloofsvervolging en, zoo men er maar de magt toe had, met aardsche brandstapels tot zwijgen te brengen.

» Het is geen godsdienst, het regt der natien weg te redeneren, de politieke onafhankelijkheid der volken en hunner hoofden te bedreigen, beginselen te verbreiden die het denkbeeld zelfs van een burgerlijk gezag vernietigen, die zoo strijdig met deszelfs innerlijken aard zijn dat zij slechts weinig veld behoeven te winnen om het burgerlijk gezag te verzwakken, en hetzelve te gronde rigten wanneer zij heerschend worden.

» Neen, dat is geen godsdienst; het is althans de godsdienst niet van Christus en van de Kerk; het is eene godsdienst die gisteren nog bij ons onbekend was."

Volgens het *Journal des Débats* werden de toehoorders diep getroffen door deze ernstige strafrede van den Gallicaanschen prelaat tegen de in de Katholijke kerk van Frankrijk veld winnende ultramontaansche rigting.

— De Parijsche *Constitutionnel* zegt in zijn nommer van jl. Zondag: » Al hetgeen waarin de staat onzer geldmarkt, onzer industrie en handel zich doet kennen, voorspelt dat met de vreedzame beslechting van het Oostersche vraagstuk een tijd van nieuwe bedrijvigheid aanvangt. De beschikbare hulpmiddelen zijn zoo overvloedig, de rigting der gemoederen op handel en nijverheid is zoo algemeen en sterk, dat de volksbedrijvigheid door de onzekerheid der politieke vooruitzigten naauwelijks kon worden vertraagd; en men heeft alzoo thans een gansch ongemeenen vooruitgang te wachten. De nieuwe ondernemingen die men heeft moeten uitstellen, worden allerwege weder opgevat; en mogten wij eenen raad geven, het zou veeleer zijn om bezadigd te blijven en zich niet onbedacht te laten medeslepen.

» Hoewel het weder onzen graanoogst heeft begunstigd en de graanprijs op verscheiden markten hier te lande gelijk te Londen daalt, is de prijs van den zak meel in de afgeloopen week te Parijs weder een franc gerezen."

— In het evengenoemde ministeriele blad leest men nog de volgende berigten.

» Te Brest wordt eene oorlogskorvet, de *Sérieuse*, op den voet van oorlog uitgerust; dit vaartuig schijnt naar de Chinesche zee bestemd te zijn.

» Het evolutie-eskader der Noordzee, welks oprigting in onze zeehavens eene zoo goede uitwerking heeft gehad, is thans bijeengebragt. Het bestaat uit

het zeilstoomschip de *Montebello* van 120 stukken, hetwelk de vlag zal voeren van den vice-admiraal Bruat, den bevelhebber van het eskader; vier andere linieschepen, waarvan twee zeil- en stoomtuig voeren en waarbij het nieuwe stoomlinieschip de *Napoleon* zich, naar verzekerd wordt, voegen zal; een fregat met zeil- en stoomtuig, een stoomfregat en twee stoomkorvetten.

» Het Noordzee-eskader zal, even als onze op de Middellandsche zee dienstdoende vloot, eene uitstekende oefenschool zijn voor onze officieren en matrozen.

» Men verzekert dat de linieschepen der beide eskaders van tijd tot tijd onderling zullen worden verwisseld, opdat onze zeelieden zoowel met de vaart op de Middellandsche zee als op den Oceaan gemeenzaam worden.

» De heer Bruat is reeds naar Cherbourg vertrokken om het bevel over het Noordzee-eskader te aanvaarden."

BELGIE.

Door toedoen der bij het Belgische ministerie van binnenlandsche zaken gevestigde hoofdcommissie voor de statistiek, zal den 18den September aanstaande een statistiek congres te Brussel gehouden worden. Thans reeds heeft men, naar gemeld wordt, de zekerheid ontvangen, dat de voornaamste beoefenaars der statistiek uit Frankrijk, Duitschland en Engeland op het congres zullen komen. Men hoopt er te geraken tot de vaststelling van een eenparig en veelomvattend plan voor het verzamelen van statistieke opgaven in de onderscheiden Staten, waardoor de daadzaken uit welke de stoffelijke en zedelijke toestand der volken blijkt, meer juist en volledig bekend en tevens beter onderling vergeleken zullen kunnen worden.

Op de thans te Berlijn vereenigde conferentie van afgevaardigden der Duitsche Tolverbonds-Staten is ook de beste wijze van verzameling der statistische bouwstoffen in overweging. In een berigt uit Berlijn van den 18den dezer wordt verzekerd, dat van wege Beijeren voorgesteld is die overweging uit te stellen tot dat de uitkomst der beraadslagingen van het Brusselsche congres zou bekend zijn.

ENGELAND.

In de jongste zitting van het Hoogerhuis is de bill op het Indische bestuur definitief aangenomen. Deze gewigtige wet is alzoo tot stand gekomen; immers de terugzending naar het Lagerhuis, welks goedkeuring nog vereischt wordt op de door de Pairs in de bill gebragte amendementen, kan als eene bloote formaliteit worden beschouwd.

Bij de nadere beraadslaging der Pairs over deze bill werd de bedenking geopperd, dat zij niet zorgde voor de beschaving der inboorlingen van Indie noch voor de instandhouding van Christelijken zin onder de aldaar verblijf houdende Europeanen: twee punten die vroeger telkens wanneer de wetgeving aan de Compagnie voor een nieuw tijdvak de heerschappij over Indie opdroeg, onder hare verpligtingen waren opgenomen. Van de zijde der regering werd geantwoord, dat de aanhangige wet alleen strekken moest tot regeling van het Indisch bestuur, en dat zij voornemens was een ander wets-ontwerp voor te dragen betreffende de regterlijke en kerkelijke inrigtingen van Indie. Verder zeide lord Granville, een der bewindslieden: » Lag het niet buiten den kring dezer wet, ik zou door statistieke opgaven aantoonen dat deze aangelegenheid door de Oost-Indische Compagnie niet verwaarloosd is, want er is in de daad veel voor het onderwijs in Indie gedaan door het gouvernement en ook door het zendeling-genootschap. Maar deze verzekering kan ik geven dat bij al de betrokken overheden en collegien volle overeenstemming bestaat over de noodzakelijkheid der uitbreiding van het volksonderwijs in Indie: en het lijdt bij mij geen twijfel dat de meer algemeene uitbreiding van onderwijs en beschaving in Indie van zelf de uitbreiding des Christendoms aldaar zal ten gevolge hebben. Tevens echter geloof ik dat wij ons wachten moeten van pogingen om van het onderwijs een middel van proselyten-jagt te maken. Ik wensch vurig de verbreiding des Christendoms in Indie: zij zal er benevens de zedelijke, ook de stoffelijke belangen der bevolking en de ontwikkeling van al hare begaafdheden bevorderen. Maar wij zouden aan de verspreiding van het Evangelie in Indie en tevens aan onze eigen heerschappij groote afbreuk doen, indien het Indisch gouvernement zich inliet met pogingen om bekeerlingen te maken, en afweek van de volstrekte onpartijdigheid en onzijdigheid die het zich ten regel heeft gesteld. Dit mag wel worden bedacht door allen wier wensch het is dat de band tusschen ons land en dat groote rijk in stand blijve, en dat de zegeningen welke Indie reeds aan onze heerschappij te danken heeft, zich meer en meer uitbreiden over dat deel des menschdoms, hetwelk door eene bijzondere beschikking der Voorzienigheid aan onze zorg is toevertrouwd."

Lord Monteagle hield vol dat het bestuur der Compagnie het onderwijs in Indie schromelijk bad verwaarloosd; het had, zeide hij, van 1818 tot 1824 geen enkelen penning daarvoor besteed, hoewel eene uitdrukkelijke bepaling der wet van 1813 eene bepaalde en voorzeker niet onmatige som voor dat doel bestemd had. Hierom moest hij aan dat bestuur thans nog zijn vertrouwen weigeren.

De bisschop van Oxford, een prelaat die anders geneigd is om bezadigdheid als laauwheid te wraken, stemde in met hetgeen door lord Granville gezegd was tegen het proselyten-maken in Indie. » Hoewel wij ons hier — zeide hij — hoofdzakelijk tot de politieke zijde der vraag moeten bepalen, zij het mij veroorloofd op te merken dat godsdienstige en zedelijke beschouwingen niet mogen worden ter zijde gesteld, zoo men Indie's welzijn in verband tot ons land ernstig wil bevorderen. Wie bedenkt hoe het groote Indische rijk en zijne 150 millioen inwoners door eene vereeniging van kooplieden onder de Britsche heerschappij zijn gebragt, die moet Gods vinger opmerken en erkennen dat wij door de Voorzienigheid tot rentmeesters over Indie gesteld zijn. Zijn wij dan ontrouwe rentmeesters, het goed zal gewis van ons genomen worden.

» Ik stem in met hen die meenen dat het de pligt niet is van Engeland om, als gouvernement, zich regtstreeks te bemoeijen met de godsdienst van het Indische volk. Doch ik heb hooren zeggen dat onzijdigheid, volstrekte onzijdigheid de pligt des gouvernements is ten aanzien der uitbreiding des Christendoms. *Onzijdigheid* is niet het regte woord; *niet-tusschenkomst* had men moeten zeggen. Wel verre van onzijdig te zijn, moeten wij vurig wenschen dat de grootste en beste van Godes gaven, de kennis der hemelsche waarheid, aan het Indische volk tijdig worde medegedeeld; maar wil men dat wij, als natie, regtstreeks deze zaak aanvatten, dat mogen wij weigeren, omdat wij zoo doende ons eigen pogen verijdelen en het beoogde doel tegenwerken zouden.

» Doch terwijl wij ons van regtstreeksche bemoeijing met deze zaak onthouden, is het onze pligt aan het Indische volk het Christendom in al zijne heerlijkheid en vruchtbaarheid voor oogen te stellen; alzoo moeten de van hier derwaarts gezonden ambtenaren toonbeelden zijn van den Christelijken geest; en ten einde dezen geest onder hen levendig te houden, dienen er meer prelaten van de Anglicaansche en predikanten van de Schotsche kerk te worden gevestigd. Ik wenschte dan van het gouvernement de openlijke toezegging te ontvangen dat het voornemens is te voorzien in de godsdienstige behoeften der talrijker wordende Christen-bevolking van Indie; ik wenschte ook dat wij geene andere personen naar Indie zonden dan die aldaar een gunstig denkbeeld van de zedelijkheid [illegible]ijk van de beschaving onzes lands konden geven. Vertoont aan den [illegible] geen slechte proeve van Christelijke deugd. Dit raakt den grondslag waarop ten laatste onze geheele Indische heerschappij rust.

» Er is gezegd dat, indien ons gezag over Indie thans een eind nam, wij er niet door zooveel grootsche gebouwen zouden in aandenken blijven, als de andere volksstammen die vóór ons Indie overheerschten. Het is waar, zulke sporen zou het Britsche gezag weinig nalaten. Het is de gewoonte niet van ons volk, zelfs niet in zijn eigen land, praalgebouwen op te trekken als zinnebeelden zijner magt en grootheid. Het heeft in Indie eene andere roeping; het moet er andere sporen nalaten; het moet zijn verkeer met eene lager staande natie onvergetelijk maken door het zaad van deugd en zuivere godsdienst uit te strooijen. Al mogt er een tijd komen dat geen Engelschman meer den Indischen grond betreedt, dan nog zij er een gedenkteeken van ons bestier, niet in steenen, maar in een van kinderlijke zwakheid tot mannelijke kracht opgegroeid en ons evenarend volk."

Lord Granville zeide hierop dat de door den prelaat aangeroerde aangelegenheden door het gouvernement zorgvuldig zouden worden overwogen, maar dat hij geene meer bepaalde toezegging konde geven.

— De reeds door het Hoogerhuis aangenomen wet tot wijziging der straf van deportatie, is in het Lagerhuis definitief doorgegaan. Hoewel menig lid het nieuwe plan gewaagd achtte en niet op het welslagen durfde rekenen, is de wet zonder hoofdelijke stemming aangenomen. Lord Palmerston de voordragt aanbevelende, zeide dat er geene verbetering der gevangenen, ja zelfs geene orde in de gevangenissen mogelijk was, wanneer aan de gevangenen geene hoop gelaten wierd op lotsverbetering door goed gedrag: tot nog toe was het vooruitzigt op het erlangen eener verlofkaart in eene kolonie, het zedelijke middel tot beteugeling en verbetering van boosdoeners geweest; en nu de kolonien voor de deportatie schier gesloten waren, bleef er niets anders over dan het verlofkaartstelsel of, anders gezegd, den staat van halve vrijheid in werking te brengen in Engeland zelf.

De heer Walpole, de gewezen minister van binnenlandsche zaken onder het laatst afgetreden tory-bewind, was zeer ingenomen met de voordragt. Eene strafkolonie van louter boosdoeners beschouwde hij als een zedelijk pesthuis; hij hoopte alzoo dat de regering zich nimmer zou laten overhalen tot het daarstellen van nieuwe strafinrigtingen als die der Norfolks-eilanden, alwaar ziel en ligchaam beide tot den laagsten trap van bederf vervielen. » Thans kost de bestraffing der boosdoeners ons onmatig groote sommen gelds — zeide hij verder — terwijl door het besigen van misdadigers tot nuttige werken niet alleen eene aanmerkelijke som bespaard maar zelfs winst behaald zou kunnen worden. De kosten der bestraffing van misdadigers zijn over 1852/53 geraamd op 587,000 L. st., of, na aftrek der opbrengst van den gevangen arbeid, op omstreeks 413,000 L. st. Doch in het strafgesticht van Portland, alwaar de tuchthuisboeven tot openbare werken zijn gebezigd, werden de kosten van het onderhoud der gevangenen geheel gedekt door de opbrengst van hunnen arbeid; in andere gevangenissen kost het onderhoud van elken gevangene 20 tot 25 L. st. in een jaar, terwijl zijn arbeid 8 tot 12 L. st. opbrengt. Wanneer ik let op het voorbeeld van Portland en op het aantal nog uit te voeren openbare werken, als vestingwerken, noodhavens enz., dan zie ik niet in, waarom het niet mogelijk zou zijn de kosten van de bestraffing der misdadigers allengs te verminderen en eindelijk tot eene betrekkelijk onbeduidende som te doen dalen.

» Onder het nieuwe plan zullen jaarlijks een of twee duizend tuchthuisboeven in ons land losgelaten worden. Doch wordt het plan met beleid en kracht uitgevoerd, dan zal het, zonder de veiligheid der burgers in gevaar te brengen, strekken om de boosdoeners te verbeteren, om eene bittere grieve weg te nemen die onze kolonien op den duur van ons vervreemden zou, en om in het moederland hoogst belangrijke openbare werken met de minst mogelijke kosten daar te stellen."

— Vervolgens heeft de heer Walpole een door hem ingediend wetsvoorstel ontwikkeld, strekkende om de wetsbepalingen betreffende het omkoopen, het onthalen van kiezers, de vreesaanjaging en de aanwending van onbehoorlijken invloed bij de verkiezing van parlementsleden, te verbeteren en in ééne wet te vereenigen. Daarin wordt onder anderen de thans bepaalde geldboete van 500 L. st., die zoo zwaar is dat niemand de toepassing derzelve wil vorderen, verminderd tot 50 L. st.; verder wordt voorgesteld dat de voorzitter van het Lagerhuis een naamregister zal houden van alle personen die wegens kwade praktijken bij verkiezingen voor korter of langer tijd het kiesregt of de verkiesbaarheid verloren hebben, en dat van dit register, onder zekere voorwaarden, door het publiek inzage genomen zal kunnen worden. In het algemeen wilde hij den candidaat die omkoopt, op denzelfden voet plaatsen als den kiezer die zich omkoopen laat, terwijl thans de wet tegen den verleide veel strenger is dan tegen den verleider.

Het wets-voorstel vond veel bijval; en zonder hoofdelijke stemming is tot de tweede lezing besloten, met dien verstande echter dat de verdere behandeling der voordragt tot de volgende parlementszitting zou worden verschoven, in welke, gelijk men weet, eene door het gouvernement toegezegde voordragt van parlementshervorming de geheele vraag der verdeeling en uitoefening van het kiesregt in behandeling zal doen komen.

De heer Cardwell, de minister voor de handelszaken, legde ter tafel van het Huis eene volledige statistiek neder van het landbedrijf in een gedeelte van Schotland, welke van overheidswege met ijverige medewerking der landbouwkundige vereenigingen en der landbouwers van die oorden was opgemaakt. Hij voegde daarbij, dat de alzoo in Schotland begonnen en tot zijne niet geringe blijdschap welgeslaagde proefneming aldra ook in Engeland zou worden ondernomen, met hulp der beambten van het staatsarmwezen; hij hoopte, reeds in den aanvang der volgende parlementszitting belangrijke uitkomsten aan het Huis te zullen kunnen mededeelen.

Een der leden zeide dat de verhuizing van koelies uit China naar

andere landen in slavenhandel ontaard was, en dat met name Britsche kooplieden te Amoy misleiding en zelfs geweld bezigden om Chinesche arbeiders tot landverhuizing te nopen en hen vervolgens met wreedheid behandelden. Van de zijde der regering werd de waarheid dezer bewering niet tegengesproken en gedeeltelijk althans erkend: de heer Peel zeide dat ten vorigen jare drie schepen met koelies van China naar Britsch-Guyana waren gestevend, en dat men, gelijk later was gebleken, deze lieden had misleid, zoowel ten opzigte van de plaats hunner bestemming als ten opzigte der voorwaarden waarop zij gehuurd waren.

— Volgens den officielen staat der buitenlandsche scheepvaart van het Vereenigd Rijk over de met den 5den Julij jl. geëindigde maand, heeft de uitgeklaarde scheepsruimte 705,764 ton bedragen en de ingeklaarde 697,311; tegen 622,254 en 596,657 ton in hetzelfde tijdvak van 1852. De in- en uitgeklaarde scheepsruimte gedurende de eerste zes maanden dezes jaars (de kustvaart niet medegerekend) bedraagt omstreeks elf per cent meer dan in het eerste halfjaar van 1852. Slechts een achtste gedeelte van deze vermeerdering is aan de Britsche vlag ten deel gevallen. Deze omstandigheid bewijst echter geen voorkeur voor buitenlandsche schepen, daar men bij de toenemende behoefte aan scheepsruimte geen keuze heeft, en genoodzaakt is buitenlandsche schepen te bezigen. Zelfs is in de maand Junij een vrij groot aantal Italiaansche, Portugesche en Spaansche schepen voor den Engelschen handel gebruikt.

— De Londensche dagbladen berigten dat in eene der Australische kolonien tin in eene aanmerkelijke hoeveelheid ontdekt is. In de goudgroeven waren steenen gevonden die het voorkomen van edelgesteente hadden; zij werden tot onderzoek gezonden aan eenen deskundige, den heer Stephen, ondervoorzitter van het geologische genootschap van Victoria. Deze bevond dat de overige weinig waarde hadden, maar dat een daarvan tot de beste soort van tinerts behoorde. In het verslag hetwelk de heer Stephen van zijn onderzoek aan de belanghebbenden gaf, schrijft hij: » Dit is eene zeer gunstige vond, daar het gevondene, naar verzekerd wordt, in grooten overvloed aanwezig is. Het verheugt mij dat dit nuttige metaal, waarnaar zoo lang in Zuid-Australie gezocht was door ervaren mijnwerkers uit Cornwallis, eindelijk in de kolonie Victoria in eene, naar het schijnt, ruime hoeveelheid gevonden is. Zoo opent zich weder een nieuw veld waarop de overbodige bevolking en kapitalen van het moederland met voordeel kunnen werkzaam zijn."

AMERIKA.

Volgens de berigten uit Bogota van den 23sten Junij, heeft het wetgevende congres van Nieuw-Grenada in eene buitengewone zitting eene wet tot scheiding der burgerlijke en godsdienstige aangelegenheden aangenomen, alsmede eene wet waarbij de alleen voor de burgerlijke overheid gesloten huwelijken geldig verklaard worden. Het bewind was met de liberale constitutie, die onlangs in Nieuw-Grenada is ingevoerd, gansch niet ingenomen, maar scheen, bij de tegenwoordige stemming van de volksvertegenwoordiging en van het publiek, vooreerst afgezien te hebben van pogingen om eene reactie te bewerken.

— De Koningin van Spanje heeft den 6den dezer de geloofsbrieven van den nieuwen gezant der Mexicaansche republiek aangenomen. In de daarbij gehouden toespraken vindt men geene bepaalde aanduiding van het plan om Mexico onder bescherming van Spanje te stellen, hetwelk door de jongste Mexicaansche bladen uitvoerig wordt besproken. De gezant zeide onder meer: » Er bestaan tusschen Mexico en Spanje banden van hooge waarde, die steeds, in de betrekkingen tusschen de beide landen, de vaste waarborg zijn zullen voor den eerbied dien de volken aan elkanders eer en onafhankelijkheid verschuldigd zijn, en welke duurzaamheid zullen geven aan de tusschen hen bestaande innige betrekking, door deze dienstbaar te maken voor het gemeenschappelijke doel van hunne welvaart en van de vergrooting hunner magt." De Koningin antwoordde: » De betrekking tusschen Spanje en Mexico is op zoo hechte grondslagen gevestigd, dat de beide volken altijd wederzijds belang zullen stellen in elkanders welvaart en geluk."

— Aan de Londensche Beurs werd in de laatste dagen verzekerd dat de onderscheiden Staten van Zuid- en Midden-Amerika eene overeenkomst hadden gesloten, om met vereenigde kracht elke verdere poging tegen te gaan om ten hunnen koste het grondgebied der Vereenigde Staten uit te breiden. Dit gerucht had, volgens den Londenschen *Globe*, een gunstigen invloed op den koers der Zuid-Amerikaansche staatsfondsen.

ZUID-AFRIKA.

Uit de laatstelijk in het Britsche Lagerhuis gevoerde beraadslaging over een op de begrooting van staatsuitgaven gebragten post voor de kosten van den nu geëindigden Kafferoorlog, is gebleken dat de Kaapkolonie zich niet langer over de Keirivier zal uitstrekken; dat het voor eenige jaren onder het Britsche gezag gebragte Souvereiniteitsgebied aan de Oranjerivier weder aan zich zelf zal worden overgelaten, en dat een vast garnizoen van vier duizend man Britsche troepen in de kolonie zal gehouden worden. Meer heeft men niet vernomen, daar nadere vragen door de regering, met verwijzing op hetgeen in het volgende jaar zou medegedeeld worden, onbeantwoord werden gelaten.

In de regeling van de grenzen der Kaapkolonie stelt men in Engeland vooral in zooverre belang, als daarvan grootendeels het behoud van den duur gekochten vrede met de Kaffers afhankelijk geacht wordt. Uit dit oogpunt wordt de ontruiming van het Souvereiniteitsgebied door de *Times* verdedigd; doch volgens dit blad heeft Engeland in Zuid-Afrika geen ander belang dan het behoud der voor de scheepvaart en de zeemagt belangrijke positie van de Simonsbaai, en moest de grens der kolonie nog verder dan de Kei ingekrompen, en haar garnizoen nog veel meer verminderd worden. De ontruiming van » Afrika's barre woestenijen" wordt door de *Times* aanbevolen met te wijzen op het voorbeeld der Romeinsche Keizers Augustus en Trajanus, die den al te weligen aangroei van het Romeinsche rijk wilden beperken.

Daartegen komt de heer Adderley op, een parlementslid die in het Lagerhuis de belangen der bevolking van de Kaapkolonie pleegt voor te staan. Hij schrijft onder anderen aan de *Times* het volgende: » Het eerste verschijnsel van het verval des Romeinschen rijks was de vrijwillige ontruiming van afgelegen wingewesten. Moeten wij thans in Afrika een gewest ontruimen en een ander door het zwaard van gehuurde vreemdelingen verdedigen, dit is geene heilspellende overeenkomst met het instortende Romeinsche rijk. De bevolking der Kaapkolonie beschouwt de Vaalrivier als eene beter verdedigbare grenslinie dan de Oranjerivier. Het Nederlandsche gemeenebest benoorden de Vaalrivier, hetwelk zich aan het gezag der Britsche Kroon heeft onttrokken uit misnoegen over te ver gaande bemoeijingen van het gouvernement des moederlands, en hetwelk thans blijkbaar gaarne onder het gezag der Britsche Kroon zou willen terugkeeren, nu aan de kolonie het bestuur harer eigen aangelegenheden is gegeven, — dat gemeenebest is thans een met ons wedijverende Europesche Staat, met een grondgebied zoo groot als Frankrijk. Het zal gretig de hand uitstrekken naar de vruchtbare en belangrijke landstreek die wij willen laten varen. Niet lang geleden liet lord John Russell zich uit tegen het ontruimen van koloniaal grondgebied, zeggende dat er andere natien waren die zouden oprapen wat wij wegwierpen. » Wat zouden de Nederlanders niet geven om Zuid-Afrika, of de Franschen om Canada weder te bezitten!" riep hij uit. De dwaasheid, waarmede hij den spot dreef, is thans een ernstig plan geworden; en wij zullen aan de Nederlanders datgene ten geschenke geven, hetwelk zij naar de schertsende voorstelling van lord John wilden, maar niet konden grijpen."

CHINA.

Een Duitsch geleerde, die inzonderheid aan de Chinesche taal-, land- en volkenkunde zijne studie wijdt, professor Neumann, schrijft aan de *Köllnische Zeitung* het volgende uit Londen:

» Uit Shanghai zijn mij alle ambtelijke, godsdienstige, politieke en statistieke boeken toegezonden van de nieuwe dynastie welke aldaar de Tartaarsche meer en meer verdringt. Verwonderlijk is in de daad de inhoud dier boeken. Het is eene nieuwe openbaring op den grondslag van een Puriteinsch Christendom en van de veelwijverij. In de ceremoniële verordening der nieuwe dynastie is bepaald welken titel de dertig of veertig vrouwen der hoofdmannen en propheten voeren moesten. Het is als of men de historie der Mormonsgemeente leest."

De Londensche *Globe* vindt in de jongste berigten omtrent den Chineschen opstand veel grond voor het vermoeden dat het hoofd van dien opstand een andere Mohammed of Jan van Leyden is.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den 16den Augustus.*

Van regeringswege wordt heden aan de kamer van koophandel en fabrieken te Amsterdam, ook ter mededeeling aan de kamers, vermeld bij § 3 der circulaire in de *Staats-courant* van 29 Junij 1852, verzonden: een brief van den kapitein-luitenant-ter-zee H. Wipff, kommandant van Zijner Majesteits korvet *Sumatra*, van 22 Maart jl., behelzende berigten omtrent de artikelen van invoer, de inkomende regten, de middelen van vervoer enz. in de kolonie Victoria, en te Melbourne in Australie.

Ter vervanging van den staat, onder lit. A, vermeld in de *Nederlandsche Staats-courant* van den 30sten Junij 1853, zijn wij door het Departement van Kolonien in staat gesteld tot de mededeeling van de volgende

VERBETERDE OPGAVE *van de verschillende op Java, uit den oogst van* 1853 *reeds afgeleverde en vermoedelijk nog te leveren gouvernements-producten, onder ultimo Maart* 1853.

PRODUCTEN.		Reeds ontvangen.	Vermoedelijk nog te ontvangen.	TOTAAL.
Koffij 1)	pikols.	6447	675079	681526
Suiker 2)	id.	»	461593	461593
Indigo	Amsterd. ponden.	67651	580714	648365
Thee	id.	46517	1,020135	1,066652
Kaneel 3)	id.	14704	157500	172204
Cochenille 4)	id.	»	30000	30000
Peper	id.	»	187500	187500
Tabak 5)	id.	»	»	»

1) Onder deze cijfers is *niet* begrepen:

a. de productie uit de residentien *Bantam* en *Sourabaija* en de afdeeling *Probolingo*;

b. het vermoedelijk nog te ontvangene uit de residentie *Rembang*; zijnde het een en ander nog onbekend.

2) Als voren, voor zooveel betreft de residentien *Tagal*, *Pekalongan*, *Sourabaija*, *Bezoekie*, *Kedirie* en *Madioen*.

Bovendien blijft vermoedelijk ter beschikking van de fabrikanten (met uitzondering van die in de residentien *Tagal*, *Pekalongan*, *Rembang*, *Sourabaija*, *Kedirie* en *Madioen*, waarvan het bedrag nog onbekend is) eene hoeveelheid van 230,326 à 235,326 pikols.

3) De productie van de residentie *Rembang*, waarvan het bedrag nog onbekend is, is onder deze cijfers *niet* begrepen.

4) Als voren, voor zooveel betreft de residentien *Cheribon*, *Japara* en *Bezoekie*; zijnde de hoeveelheid welke bovendien in de beide eerstgenoemde residentien ter beschikking van de fabrikanten blijft, insgelijks nog onbekend.

5) Vermoedelijk zullen ter beschikking van de fabrikanten blijven 225,000 Amsterdamsche ponden.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden zijn ingekomen negen adressen houdende aandrang op de aanneming van het wets-ontwerp tot regeling van het toezigt op de kerkgenootschappen.

De commissie voor de verzoekschriften heeft eenige verslagen uitgebragt op petitien in hare handen gesteld, en wel:

1°. bij monde van den heer van Asch van Wijk op tien adressen bezwaren inhoudende tegen de aanneming van het bovengemelde wetsontwerp;

2°. bij monde van den heer Engelen op negen en veertig adressen ingediend tot ondersteuning van dezelfde voordragt.

De Kamer heeft zich vereenigd met de bij die rapporten gestelde conclusien om namelijk al die adressen neder te leggen ter griffie ter inzage van de leden.

Daarop zijn de algemeene beraadslagingen voortgezet over het wetsontwerp tot regeling van het toezigt op de onderscheiden kerkgenootschappen. Daaraan hebben deelgenomen de heeren van Lynden, Dommer

van Poldersveldt, Sleeswijk Vening, Sander, Storm van 's Gravesande, Luijben, Bots en de Kempenaer.

In den loop der beraadslagingen heeft de heer van Heiden Reinestein voorgesteld, aangezien nog een groot aantal sprekers het voornemen heeft aan de algemeene beschouwingen deel te nemen, om zoolang het wets-ontwerp in zijn geheel zal behandeld worden, behalve ochtendzittingen ook vergaderingen des avonds te houden. Dit voorstel is met 35 tegen 27 stemmen verworpen.

Daarentegen heeft de Vergadering zich met 40 tegen 21 stemmen vereenigd met de motie van orde van den heer Elout van Soeterwoude, daartoe strekkende om de ochtendzittingen des voormiddags ten tien ure te doen aanvangen.

Aan de *Javasche Couranten* van de tweede helft der maand Junij jl., waarvan de hoofdinhoud reeds in ons vorig nommer werd medegedeeld, ontleenen wij nog het navolgende.

Door den Gouverneur-Generaal is bepaald dat aanteekening zal worden gehouden en mededeeling gedaan aan wie het behoort van het dispositief van een hem bij missive van den heer Minister van Kolonien medegedeeld koninklijk besluit van 17 Januarij 1853, n°. 58, 't welk van den volgenden inhoud is: » Wanneer koloniale ambtenaren, met verlof in Nederland worden verkozen tot lid van de Staten Generaal, zal aan hen, gedurende den tijd welken zij als zoodanig kunnen zitting nemen, worden verleend een verlof uit 's lands dienst, buiten bezwaar der koloniale fondsen; met dien verstande evenwel, dat wanneer zoodanig koloniaal ambtenaar in het genot van verlofstractement mogt zijn, met de uitbetaling daarvan zal worden voortgegaan tot de expiratie van het tijdvak, waarover dat verlofstractement hem reeds verzekerd was."

Een gelijk besluit is door den Gouverneur-Generaal genomen ten opzigte van het dispositief van een Koninklijk besluit van 1 April jl., lit. F 6, hem op dezelfde wijze als het vorengenoemde medegedeeld, en welk dispositief luidt als volgt:

» Onzen Minister van Kolonien te magtigen, den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indie aan te schrijven om, wanneer het vonnis van veroordeeling zelve, ten aanzien van het ondergaan der opgelegde straf, geene bepalingen behelst, ten gevolge waarvan de straf in de genoemde bezittingen zelve zoude moeten worden ondergaan, de blanke militairen welke tot kruiwagen- of tuchthuisstraf veroordeeld zijn, onder bijvoeging der processtukken, bij voorkomende gelegenheden, met daartoe geschikte oorlogsschepen, in verband tot de ruimte, welke deze tot zoodanig einde zullen aanbieden, naar Nederland op te zenden, ten einde daar te lande met de veroordeelde militairen hunne straf te ondergaan, onder de bepaling, dat de verplegingskosten der bedoelde veroordeelden zullen komen ten laste der koloniale kas."

Bij resolutie van den 10den Junij jl. is door den Gouverneur-Generaal, daartoe door het Opperbestuur gemagtigd, vastgesteld een Reglement op de binnenlandsche verloven voor civile ambtenaren en officieren van het sedentaire zeewezen in Nederlandsch Indie.

Bij resolutie van den 16den Junij jl. heeft de Gouverneur-Generaal, willende doen ophouden de dagelijksche bemoeijing van het Gouvernement met zoodanige zaken, als vatbaar zijn om, in den regel, buiten die bemoeijenis te worden afgedaan, goedgevonden, ten vervolge op het besluit van 6 October 1852, n°. 1 (*Staatsblad* n°. 65), te verklaren, dat de benoeming van en het aanwijzen van de standplaatsen aan de opzieners bij de verschillende takken van cultures, genietende eene bezoldiging van minder dan f 150 's maands, op de bezittingen buiten Java, is overgelaten aan de hoofden van gewestelijk bestuur, op den voet, zoo als die bij besluit van 13 Januarij 1852, n°. 2 (*Staatsblad* n°. 4 *a*) voor Java overgelaten zijn aan den directeur der cultures.

— Ten vervolge van vroeger medegedeelde berigten, betreffende de epidemie in het Cheribonsche, wordt door de *Javasche Courant* van den 22sten Junij jl. nog het volgende gemeld:

» Op de hoofdplaats Cheribon en in de districten Ploembon, Gessesiklor, Mandiranjan, Palimanang, Madjalengka en Radjagaloe werden door den officier van gezondheid 2de klasse B. Feist, van 11 Maart tot en met 31 Mei jl., aan 1227 lijders geneesmiddelen uitgereikt. Van dezen herstelden 1000 en overleden 71. Den 31sten der vorige maand bleven 156 zieken onder zijne behandeling.

In de districten Koeningan, Kadoe Gedeh, Loerahgong, Talaga Pandjaloe en Kwalie Lebakwangie werden gedurende hetzelfde tijdvak door den officier van gezondheid 2de klasse B. E. J. H. Becking, 805 zieken behandeld, waarvan 47 overleden zijn. Bovendien zijn nog 47 lijders bezweken, die geene geneesmiddelen gebruikten.

Het getal der nog overblijvende zieken was op den 31sten Mei jl. 102.

Volgens de rapporten van den civilen geneesheer J. K. van den Broek, zijn sedert 1 Maart tot ultimo Mei jl. in de districten Cheribon, Loewarkotta, Sindanglaut, Lossarie en Beber geneeskundig behandeld 691 lijders. Van dezen zijn overleden 92 en hersteld 550. Van degenen die geene geneesmiddelen gebruikten, stierven 127.

Uit het bovengemelde blijkt, dat de ziekte niet boosaardig en de sterfte betrekkelijk gering is.

Ter hoofdplaats Cheribon neemt de ziekte, blijkens een op heden ontvangen rapport van den officier van gezondheid 2de klasse B. Feist, weder toe. Evenzoo in de districten Sindanglaut en Lossarie, terwijl in het district Djatiewangie meer dan 200 koortslijders worden aangetroffen."

— De *Javasche Courant* van den 10den Junij jl. meldt uit Padang, dat op Sumatra's Westkust, te Padang Sidempoeang, Loemoet, Batang Taro, Ankola, Siepierok en Pager Oetang, tot 12 April jl., 390 personen door de cholera waren aangetast, waarvan er 181 waren gestorven.

Alle pogingen waren aangewend om deze ramp te lenigen, doch met geen gunstig gevolg, daar de bevolking, stamverwant met de Batta's en geheel aan de Fetisch-dienst onderworpen, meer vertrouwen in duivelsbezweringen enz. dan in de hun aangeboden geneesmiddelen stelde.

In het district Rau waren van 3 April tot 15 Mei 406 gevallen van cholera voorgekomen, waarvan 137 doodelijk afliepen. De bevolking maakte gebruik van de raadgevingen en geneesmiddelen der officieren van gezondheid, waaraan men dan ook de mindere sterfte in vergelijking met de eerstvermelden, meende te mogen toeschrijven.

Ook in de Padangsche Bovenlanden, Batipo, X Kottas, Tanah Datar, waren tot 14 Mei 847 menschen door de cholera aangetast, waarvan 252 bezweken zijn. Ook de VII, IX en XIII Kotta's hadden van de ziekte te lijden.

De bevolking genoot overal ondersteuning, hulp en geneesmiddelen, en waar zulks noodig en uitvoerbaar was, ook verpleging. De inlandsche vaccinateurs werden gebezigd tot verzorging der meest belangrijke zieken.

— In het district Tjimanak, afdeeling Pandeglang (Bantam) hebben zich in het laatst der maand Maart onder de bevolking, gelijk in de meeste residentien, eenige ziekte-gevallen vertoond, veel overeenkomst hebbende met *cholera*. Van 24 Maart tot ultimo Mei jl. zijn aan 681 lijders geneesmiddelen uitgereikt, waarvan 89 overleden en 549 herstelden. Uit deze betrekkelijk geringe sterfte blijkt dat deze cholera niet kwaadaardig te achten is.

— Van Toelong-Agong (Ngrowo), residentie Kedirie, wordt onder dagteekening van den 6den Junij het volgende gemeld:

» In den voormiddag heeft alhier, in tegenwoordigheid van den resident en de regenten van deze residentie en eenigen der Europesche ambtenaren, uitmakende de commissie van beheer en toevoorzigt, het eerste openbaar examen plaats gehad van de leerlingen der Javaansche school, onder de leiding van de onderwijzers Maas Prawiro Sosro en Maas Nitiwitjono.

Vele beschaafde ingezetenen werden daarbij opgemerkt, die door hunne tegenwoordigheid een openlijk blijk gaven van belangstelling in het onderwijs der jeugd.

De uitslag van het examen, over 75 leerlingen, was voldoende te noemen; gemerkt dat de school slechts 5 maanden bestaat.

Het onderzoek strekte zich uit tot 1°. het lezen van Javaansch en Maleisch, en het overzetten van de eene in de andere taal; 2°. het schrijven van opstellen op de lei, over onderwerpen door een der leden van de commissie opgegeven; 3°. het rekenen op het bord in de vier hoofdregelen der gewone cijferkunst; en 4°. groot en klein schrift, zoo met Javaansche als Latijnsche karakters.

Vervolgens werden door den president de onderwijzers aangespoord, zich bij voortduring door ijver en lust te blijven onderscheiden, en aan de leerlingen te kennen gegeven, dat van hunne vorderingen afhankelijk zal blijven of zij al dan niet bruikbare leden in de maatschappij zullen worden.

Daarna trad een der jeugdige leerlingen voor, en bedankte in ongekunstelde taal, namens zijne medescholieren, de onderwijzers en de commissie voor de vele zorgen, welke voor hunne geestontwikkeling zijn en nog worden aan den dag gelegd.

Eindelijk bragt de thesaurier de verantwoording van het schoolfonds ter tafel, aanwijzende een batig saldo van f 500 recepis.

Na inzage werd die verantwoording goedgekeurd, en met eenparige stemmen besloten, dat de f 500 zouden worden aangewend tot het bouwen van een ruim locaal, in den vorm van eene kazerne, tot huisvesting van zoodanige jongelieden, waarvan de ouders in afdeelingen buiten deze plaats gevestigd zijn.

Dat locaal zal ook het getal der scholieren doen toenemen, omdat vele ouders thans wegens den verren afstand hunne kinderen te huis houden.

In geval in het volgend halfjaar weder een batig saldo verkregen wordt, zal men kunnen overgaan tot de uitvoering van het plan, om ter hoofdplaats van de residentie eene tweede Javaansche school voor het onderwijs van het opkomend geslacht open te stellen."

— Ten vervolge eener vroegere opgave (die in de *Staats-courant* van den 2den Augustus jl. is overgenomen) berigt de *Javasche Courant* van den 15den Junij, dat sedert ten behoeve der door de aard- en zeebeving noodlijdende bewoners van Banda weder in onderscheiden residentien giften ontvangen zijn ten bedrage van f 10,855:108; welke som reeds ter beschikking van den resident van Banda is gesteld.

— Bij gouvernements-besluit van den 15den Junij 1852 werd eene inschrijving over geheel Nederlandsch Indie geopend van giften ten behoeve der inwoners van Amboina, die door de aldaar op den 16den Februarij en den 10den Mei van dat jaar gewoed hebbende branden in armoede gedompeld waren.

Ten behoeve dier noodlijdenden was volgens de *Javasche Courant* van den 22sten Junij tot dusver in onderscheiden residentien eene som van te zamen f 8543.13 gestort en vervolgens ter beschikking van den gouverneur der Molluksche eilanden gesteld.

— De *Javasche courant* van den 22sten Junij berigt dat in de residentie Rembang gedurende de laatste twintig maanden dertien slaven door hunne meesters zijn vrijgegeven (en wel twaalf daarvan door inlanders): een belangrijk aantal vooral in verhouding tot het getal slaven, ten bedrage van 102, in die residentie aanwezig.

— De stand der agio op de drie hoofdplaatsen van Java was op 1 Junij 1853 als volgt:

		BATAVIA.	SAMARANG.	SOURABAIJA.
Gouden munt tegen	Zilveren munt	v 5 pct.	v 4 pct.	v 12 pct.
	Recepissen . .	w 8 »	w 10 »	w 13½ »
	Koperen munt	w 8 »	w 11 »	w 13 »
Zilveren munt tegen	Gouden munt.	w 6 »	w 5 »	w 11 »
	Recepissen . .	w 18 »	w 20 »	w 19 »
	Koperen munt	w 18 »	w 21 »	w 21 »
Recepissen tegen . .	Gouden munt.	v 10 »	v 10 »	v 16 »
	Zilveren munt	v 14 »	v 20 »	v 21 »
	Koperen munt	v 5/12 »	pari.	w ½ »
Koperen munt tegen	Gouden munt.	v 10 »	v 15 »	v [illegible] »
	Zilveren munt	v 10 »	v 23 »	v 25 »
	Recepissen . .	v 5/12 »	pari.	v 1 »

w winst. — v verlies.

Met dit nommer der *Staats-courant* worden verzonden vel 47 en 48 van het BIJBLAD II, inhoudende een gedeelte van het verslag van het verhandelde in de zitting der Tweede Kamer van den 15den dezer.

Rhijnhoogte te Keulen: den 14den Augustus 9 voet 6½ duim (9 voet 3 duim Rhijnl.).

Bijvoegsel tot de *Nederlandsche Staats-courant*
van Woensdag 17 Augustus 1853, n°. 193.

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

Provincie *Noordbrabant*.

AANBESTEDING.

Op Dingsdag den 30sten Augustus 1853, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Noordbrabant, of bij zijne afwezendheid door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het Zesde District, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te 's Hertogenbosch, worden Aanbesteed:

het maken van de Aardenbaan en van de Kunstwerken voor den Aanleg van een Grindweg van Eindhoven naar Weert, voor zoover de provincie Noordbrabant zich uitstrekt; uitmakende eene lengte van 24,491 ellen.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het Bestek der bovengemelde Aanbesteding zal ter lezing liggen aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Noordbrabant te 's Hertogenbosch, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende Vrijdag en Zaturdag vóór de Besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat H. F. Fijnje, bij den Ingenieur Jonkheer E. C. B. Ridder van Rappard, beiden wonende te 's Hertogenbosch en bij den Opzigter W. J. Fischer te Eindhoven.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
VAN REENEN.

Hertogdom *Limburg*.

AANBESTEDING.

Op Maandag den 22sten Augustus 1853, des voormiddags ten 10 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in het Hertogdom Limburg of, bij zijne afwezendheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het Zevende District, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te Maastricht, worden Aanbesteed:

het Verbeteren van het gedeelte des Grooten Wegs der 1ste klasse van *Maastricht* naar *Nijmegen*, tusschen eerstgemelde plaats en den *Kruismolen*.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving, volgens Art. 9 van het Bestek.

Het Bestek der bovengemelde Aanbesteding zal ter lezing liggen aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van het Hertogdom Limburg te Maastricht, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemeld Hertogdom ter lezing gelegd worden.

Zullende drie dagen vóór de Besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur en bij den Ingenieur van den Waterstaat Schneitter te Maastricht.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
VAN REENEN.

Hertogdom *Limburg*.

AANBESTEDING.

Op Maandag den 22sten Augustus 1853, des voormiddags ten 10 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in het Hertogdom Limburg of, bij zijne afwezendheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het Zevende District, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te Maastricht, worden Aanbesteed:

het Aanleggen van eenen Kiezelweg van de Beekpoort te Weert tot de Noordbrabantsche grenzen bij Maarhees.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving, volgens Art. 9 van het Bestek.

Het Bestek der bovengemelde Aanbesteding zal ter lezing liggen aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van het Hertogdom Limburg te Maastricht, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemeld Hertogdom ter lezing gelegd worden.

Zullende drie dagen vóór de Besteding de noodige aanwijzing in loco gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat te Maastricht en den Ingenieur van den Waterstaat te Roermond.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
VAN REENEN.

Hertogdom *Limburg*.

AANBESTEDING.

Op Maandag den 22sten Augustus 1853, des voormiddags ten 10 ure zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in het Hertogdom Limburg of, bij zijne afwezendheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat, in het Zevende District, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te Maastricht, worden Aanbesteed:

de uitvoering der Rijs- en Aardewerken tot verbetering van de Rivier de Maas onder de Gemeente Beegden.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele Inschrijving overeenkomstig art. 6 van het Bestek.

Het Bestek zal ter lezing liggen aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Limburg te Maastricht, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de bestekken van Waterstaats-werken in gemeld Hertogdom ter lezing gelegd worden.

Drie dagen vóór de Besteding zal de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatie te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat te Maastricht en den Ingenieur van Opstall te Roermond.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
VAN REENEN.

MINISTERIE VAN FINANTIEN.

*** Op aanstaanden Donderdag, den 18den Augustus 1853, zal de gewone Audientie van den Minister van Finantien geen plaats hebben.

MINISTERIE VAN MARINE.

*** De gewone Audientie van den Minister van Marine zal op Vrijdag aanstaande, den 19den dezer, geen plaats hebben.

's Gravenhage, den 15den Augustus 1853.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden de navolgende, door tusschenkomst van Zijner Majesteits Consul-Generaal te *Londen*, ontvangene aankondiging van *Trinity-House* te *Londen*, gedagteekend 20 Julij jl., betreffende het Draailicht op Kaap *Otway*; *Bass-straat*, *Australië*; omtrent welk licht reeds vroeger dezerzijds een berigt in de *Staats-courant* is geplaatst geworden, onder dagteekening van 23 April 1849: » De Vuurtoren op *Kaap Otway*, in *Bass-straat*, is gelegen op 38° 51′ zuiderbreedte, en 143° 29′ lengte *Oost van Greenwich*. Het licht, hetwelk draaijende is, vertoont daarenboven eene heldere schittering éens in elke minuut; het brandpunt is 300 Engelsche voeten boven vol-zee verheven, en het licht wordt geacht zigtbaar te zijn op een afstand van 8 leagues (zes Duitsche zeemijlen).

Zeevarenden worden hierbij tevens opmerkzaam gemaakt, dat het rif vóór de *Kaap Otway* gelegen is op ongeveer $1/2$ of $3/4$ Engelsche mijl afstand, in de rigting van het Z. O. tot Z. Z. W. zich $1\ 1/2$ Engelsche mijl westwaarts uitstrekkende.

's Gravenhage, den 15den Augustus 1853.

De Minister voornoemd,
J. ENSLIE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine
brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat volgens eene door tusschenkomst van Zijner Majesteits Consul-Generaal te *Londen* ontvangene aankondiging, gedagteekend *Hydrographic Office*, 28 Mei 1853, de in 1846 door een orkaan verwoeste vuurtoren op *Sand Bay* (*Florida-rif*) is herbouwd geworden, en dat het licht in den loop der maand Junij dezes jaars weder zoude worden ontstoken.

De vuurtoren heeft den vorm van eenen Cylinder, staande op een vierkant voetstuk, gedragen door 17 ijzeren kolommen; de geheele opstand verheft zich 121 Engelsche voeten boven laag water, en is zwart gewerwd, uitgenomen de lantaren, welke wit geschilderd is.

Het is een stilstaand licht, afgewisseld met heldere schitteringen; het vertoont gedurende eene minuut een vast en onveranderlijk licht en in de daarop volgende minuut eene verheldering welke tien seconden duurt, voorafgegaan en gevolgd door verduisteringen van 25 seconden.

Het is gelegen op 24°27′ 9″ N. Br. en 81°52′43″ lengte west van *Greenwich*, en daar het eene hoogte heeft van omstreeks 100 Engelsche voeten boven vol-zee, zoo kan het licht, bij helder weder, met het oog 15 voeten boven water gezien worden op eenen afstand van 16 Engelsche mijlen.

's Gravenhage, den 15den Augustus 1853.

De Minister voornoemd,
J. ENSLIE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine
Brengt ter kennis van belanghebbenden, dat door het verminderen der diepte in het betonde Zeegat *de West-Maas*, de langs dit vaarwater liggende tonnen *noordelijker* zijn verplaatst, en wel:

De *uiter- zwarte* en *witte tonnen*, welke vroeger tevens tot *uitertonnen* van het *noorder-* of *nieuwe gat* dienden, in de navolgende merken en peilingen:

1°. *de uiter- zwarte ton:*
in het langsmerk: *de toren van Brielle en die van Oost-Voorne insen;*
in het dwarsmerk: *de molen van Goedereede tusschen het groote bosch en den toren aldaar;*
in peiling: *de toren van Brielle Zuid-Oost* $1/4$ *O.;*
de toren van Goedereede Z. Z. W. $1/2$ *W.;*
in 44 *palmen* diepte, bij gewoon laag water;

2°. de *uiter- witte ton:*
in het langsmerk: *de toren van Maassluis en het steenen baken op het eiland Voorne insen;*
in het dwarsmerk: *de molen van Goedereede eene handspaaks-lengte beoosten het groote bosch;*
in peiling: *de toren van Brielle Z. O. t. O.; de toren van Goedereede Z. Z. W.* $1/2$ *W.* in 34 *palmen* diepte bij laag water.

Voorts, dat *de twee volgende zwarte tonnen* in 27 en 23 palmen diepte langs *de Zuidwest-zijde der Westplaat* zijn geplaatst, die met de meer binnenwaarts liggende *roode ton* de *Noordzijde* van dit vaarwater aanduiden;

en de *twee volgende witte tonnen* in 25 en 28 palmen diepte, langs *den Noordoostkant der Zeehondenplaat*, die met de daarop volgende *witte ton* de *Zuidzijde* van hetzelve aantoonen.

Ten einde de uitertonnen van dit vaarwater van die der andere zeegaten te onderscheiden, hebben zij eene *kleine vlag* van *dezelfde kleur als de ton* op eenen steel daaraan bevestigd.

Schepen uit zee dit zeegat binnenzeilende zullen op het merk: *de toren van Brielle eene halve scheepslengte bewesten dien van Oost-Voorne*, of met den koers *Brielle Z. O.* $1/2$ *O.* op het droogste (zijnde tusschen de tweede en derde tonnen) eene diepte van 22 palmen bij gewoon laag water vinden.

De kompasstreken zijn miswijzend.

's Gravenhage, den 5den Augustus 1853.

De Minister voornoemd,
J. ENSLIE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat de *ijzeren Zeeton van pyramidalen vorm*, buiten *het Slijkgat van Goedereede* gelegen hebbende, en welke tot het ondergaan van benoodigde voorziening tijdelijk door eene gewone Zeeton vervangen is geweest, thans weder op de vorige merken en peilingen is herplaatst.

's Gravenhage, den 25sten Julij 1853.

De Minister voornoemd,
J. ENSLIE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt voorloopig ter kennis van belanghebbenden, dat de werkzaamheden tot de opstelling en gereedmaking ter ontsteking, zoowel van den *nieuwen Catadioptrieken Lichttoestel van*

den 1sten rang op den vuurtoren van *Kijkduin*, als de herstellingswerken aan het *draailicht van den 2den rang op Terschelling*, vermoedelijk zullen afloopen met het einde der maand Augustus, en dat alzoo de thans op die beide vuurtorens brandende kleine hulplichten waarschijnlijk zullen kunnen worden gebluscht, en door de groote lichten, hierboven gemeld, vervangen, met het begin der maand September aanstaande, waaromtrent evenwel, ten vervolge op dit *voorloopig* berigt, eene nadere meer bepaalde aankondiging in de *Staats-courant* zal worden gedaan.

's Gravenhage, den 30sten Julij 1853.

De Minister voornoemd,
J. Enslie.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat door het verminderen der diepte in het vaarwater in den omtrek der reede van *Brielle*, de *drie zwarte tonnen* van de *westzijde der Krabbeplaat*, tusschen het *Havenhoofd van Brielle* en de *Molenhaven*, zijn opgenomen, en het vaarwater *beoosten* die plaat is afgetond door de plaatsing van:

eene *zwarte ton* tegen de vaste gronden van het eiland *Rozenburg*, en van

twee *witte tonnen* tegen de *Noordoost-* en *Zuidoost-punten* der voormalde *Krabbeplaat*;

waardoor dit vaarwater, op het merk: *de toren van Zwartewaal aan het eind van het Heuvelsche hoofd*, over eene breedte van ruim eene kabellengte, eene diepte van 30 *palmen* bij gewoon laag water heeft.

's Gravenhage, den 5den Augustu s1853.

De Minister voornoemd,
J. Enslie.

MINISTERIE VAN KOLONIEN.

Op aanstaanden Woensdag, den 17den dezer, zal de gewone Audientie van den Minister van Kolonien geen plaats hebben.

's Gravenhage, den 16den Augustus 1853.

BEKENDMAKING.

Gedeputeerde Staten van *Friesland*

Brengen bij deze ter kennis van de belanghebbenden:

1°. dat door de Heeren Staten van dit gewest, in hunne Vergadering van den 6den *Augustus* 1852, is vastgesteld en door Z. M. bij besluit van den 27sten *September* 1852, n°. 38, is goedgekeurd een plan van geldleening, hetwelk thans, in verband tot de bij hun besluit van den 26sten *Julij* 1853, n°. 9, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 2den *Augustus* 1853, n°. 63, vastgestelde vermindering van het primitief cijfer der bedoelde leening, luidt als volgt:

PLAN *van eene Negotiatie, groot* drie en zestig duizend gulden, *ten laste van de provincie Friesland, tot bestrijding van buitengewone uitgaven van het dienstjaar* 1853.

Art. 1. Deze negotiatie zal bestaan uit *drie en zestig* aandeelen, elk groot *duizend gulden*, welke aandeelen echter ook in onderdeelen van *vijf honderd gulden*, ieder met A en B, zullen kunnen worden gesplitst.

Art. 2. Voor elk aandeel zal worden afgegeven eene obligatie op naam of aan toonder, ter keuze van de deelnemers, rentende *vier* ten honderd in het jaar, en voorzien van het noodige aantal coupons, verschijnende 1 Januarij en 1 Julij van elk jaar, waarvan de eerste verschijnen zal 1 Januarij 1854, met dien verstande nogtans, dat de rente zal beginnen te loopen van af eene maand vóór den dag der storting in 1853, betaalbaar bij den Betaalmeester te Leeuwarden.

Art. 3. De inschrijving zal geopend worden op den dag, daartoe door de Gedeputeerde Staten te bepalen, bij den Betaalmeester te *Leeuwarden*.

Indien zich op dat tijdstip meer dan één gegadigde tot deelneming mogt opdoen, zal de rang van inschrijving tusschen hen door het lot bepaald worden, nadat alvorens ieder hunner zal hebben verklaard, voor welke som hij verlangt in te schrijven, zullende hij, die door het lot tot de inschrijving zal zijn toegelaten, de eens opgegevene som niet mogen verhoogen of verminderen.

De inschrijvingen zullen vervolgens worden aangenomen naar gelang dat zij bij den voorschreven Betaalmeester geschieden; terwijl zoodra voor de volle som van *drie en zestig duizend* gulden is ingeschreven geene verdere inschrijvingen zullen worden aangenomen.

Op den door Heeren Gedeputeerde Staten bepaalden dag, zal de inschrijving worden gesloten en de uitslag daarvan, door middel van de *Leeuwarder-* en *Provinciale Friesche Couranten*, worden bekend gemaakt.

Art. 4. De inschrijvingen zullen kunnen plaats hebben voor een of meerder aandeelen van f 1000 ieder, ter keuze van de Inschrijvers.

Art. 5. Het fournissement zal moeten geschieden in *één* termijn, ten kantore van den Betaalmeester te *Leeuwarden*, die daarvoor quitantie van storting aan de deelnemers zal afgeven, voor welke quitantien later zullen worden uitgereikt obligatien in forma, opgemaakt en geteekend ten name der Gedeputeerde Staten van de provincie Friesland, in voege bij art. 2 hiervoren omschreven.

Art. 6. De aflossing dezer negotiatie zal geschieden bij uitloting op den 1sten Julij van de jaren 1854, 1855, 1856, 1857, 1858 en 1859, telkens minstens f 10,000.

Art. 7. De uitloting zal plaats hebben telken jare in de maand Maart, ten overstaan van Gedeputeerde Staten van de provincie Friesland, op een tijdstip, bij voorafgaande aankondiging in de *Nederlandsche Staats-Leewarder-* en *Provinciale Friesche Courant*, benevens het *Algemeen Handelsblad*, bekend te maken, in hunne gewone vergaderzaal op het Gouvernementshuis te Leeuwarden.

Art. 8. De voldoening der uitgelote obligatien zal op het daarvoor aangewezen tijdstip plaats hebben ten kantore van den Betaalmeester te *Leeuwarden*, onder bijbetaling der alsdan verloopen rente, tegen inwisseling dier obligatien en coupons.

Art. 9. De obligatien en coupons welke binnen de *vijf* jaren na den termijn van aflossing en verschijning aangeboden worden, zullen na dien tijd niet worden voldaan, maar ten voordeele van de fondsen der provincie Friesland vervallen zijn.

2°. dat de inschrijving voor gemelde leening zal worden geopend op den *eersten September* 1853, ten kantore van den Betaalmeester te Leeuwarden, en gesloten den *veertienden September* daaraanvolgende;

3°. dat het fournissement moet plaats hebben op de bij Art. 5 van het Plan omschreven wijze, in één termijn, tot het volle bedrag der leening ad f 63,000, op den *veertienden November* 1853.

Leeuwarden, den 11den Augustus 1853.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
Van Panhuijs, *Voorzitter*.
A. van der Laan, *Griffier*.

*** De Inspecteur van de Geneeskundige Dienst der Landmagt Verwittigt alle civile Veeartsen, Nederlanders van geboorte, die genegen zijn om de betrekking van *Paardenarts der 3de klasse* bij de Armee hier te lande te vervullen, dat zij zich, bij verzoekschrift, op zegel geschreven (*en portvrij*) in te zenden, vóór den 10den September aanstaande aan hem Inspecteur kunnen aanmelden, bij welk verzoekschrift de volgende bewijzen moeten worden overgelegd, als:

1°. eene geboorte-acte, ten bewijze van eenen ouderdom beneden de 30 jaren;

2°. een bewijs van ingeënt te zijn;

3°. een bewijs van voldane dienstpligtigheid aan de Nationale Militie;

4°. een bewijs van goed zedelijk gedrag, af te geven door de Regering hunner woonplaats;

5°. een bewijs van geschiktheid voor de militaire dienst, af te geven door den Eerstaanwezenden Officier van Gezondheid bij het garnizoen in hunne woonplaats, of in het naastbijgelegen garnizoen;

6°. een bewijs van afgelegd examen als Veearts der eerste of tweede Klasse aan 's Rijks Veeartsenijschool te *Utrecht*.

Na overlegging van welke bewijsstukken hun de gelegenheid zal worden verschaft om voor eene daartoe benoemde Commissie, aan 's Rijks Veeartsenijschool, bij een volgens vastgesteld programma af te nemen examen, bewijzen te geven van voldoende bekwaamheid voor de betrekking welke door hen verlangd wordt; omtrent welk programma de noodige inlichting bij hem Inspecteur kan worden verkregen.

Ter hunner verder narigt dient, dat de bevordering tot hoogere rangen onder de Paardenartsen plaats heeft ten gevolge van nader voor dien hoogeren rang af te leggen examen en dat aan de betrekking van Paardenarts der 3de Klasse is verbonden een jaarlijksch tractement van f 800 en de rang van 2den Luitenant bij het Leger.

's Gravenhage, den 15den Augustus 1853.

Dr. Snabilié.

OPENBARE AANBESTEDING.

De Eerstaanwezende Ingenieur te *Grave* zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, in het openbaar Aanbesteden:

het maken van eene Hefrolbrug buiten de Hampoort te Grave.

Deze Aanbesteding zal geschieden op Zaturdag den 27sten Augustus 1853, des morgens ten elf ure, in het Logement *de Eenhoorn* te *Grave*, alwaar van den 20sten te voren het Bestek zal liggen.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den Eerstaanwezenden Ingenieur te *Grave*.

OPENBARE AANBESTEDING.

De Kolonel, Eerstaanwezende Ingenieur te *Maastricht*, belast met de Inspectie over de Vestingwerken in *Limburg*, zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, in het openbaar Aanbesteden:

het dekken van Palissaden enz. te *Maastricht*.

Deze Aanbesteding zal geschieden op den 25sten Augustus 1853, des morgens ten elf ure, in het Hôtel de *Haasewind* op de *Boschstraat* te *Maastricht*, alwaar van den 16den bevorens het Bestek en het tarief za liggen.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den Eerstaanwezenden Ingenieur te *Maastricht*.

NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ.

*** De Directie maakt bekend dat de Najaars-Koffij-veilingen der Maatschappij van 1853 zullen gehouden worden op de plaatsen en dagen, en bestaan uit de hoeveelheden hieronder gemeld:

te Rotterdam, *op Maandag den 5den September* 1853:
216,793 Balen Java-Koffij, liggende *aldaar*;
te Amsterdam, *op Donderdag den 8sten September* 1853:
273,275 Balen Java-Koffij, liggende *aldaar*;
26,488 » dito » te *Dordrecht*;
34,542 » dito » te *Schiedam*;
te Middelburg, *op Dingsdag den 13den September* 1853:
46,943 Balen Java-Koffij, liggende *aldaar*.

De Directie geeft de verzekering, dat zij voor hare gewone Voorjaars-veilingen van 1854 geene andere Koffij dan de bovengemelde partijen aan de markt zal brengen.

De Monsters zullen op Dingsdag den 9den Augustus aanstaande verkrijgbaar zijn en de Notitien met de Veilcondition in tijds worden uitgegeven.

Amsterdam, 1 Augustus 1853.

De Monchy, *President*.
De Clercq, *Secretaris*.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

*** Door den Hoogen Raad der Nederlanden zijn, op 21 Julij 1853, aan *Pieter Stolk*, Zoon van *Daniel Stolk* en van *Ingetje de Regt*, wonende te Oud-Beijerland, verleend Brieven van Meerderjarig-verklaring, goedgekeurd bij 's Konings besluit van 4 Augustus 1853, n°. 80, geregistreerd den 15den Augustus 1853, welke hem geven al de Regten bij de Wet aan Meerderjarigen toegekend behoudens de bepaling van Art. 478 van het Burgerlijk Wetboek.

Kalijenhoff,
Procureur voor den Hoogen Raad.

*** Door den Hoogen Raad der Nederlanden zijn, op 21 Julij 1853, aan *Cornelia Lingendoen*, Dochter van wijlen *Arie Lingendoen* en van *Abra Visser*, wonende te Abbenbroek, verleend Brieven van Meerderjarig-verklaring, goedgekeurd bij 's Konings besluit van 4 Augustus 1853, n°. 80, geregistreerd den 15den Augustus 1853, welke haar geven al de Regten bij de Wet aan Meerderjarigen toegekend, behoudens de bepaling van Art. 478 van het Burgerlijk Wetboek.

Kalijenhoff,
Procureur voor den Hoogen Raad.

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.